

Suvestinė redakcija nuo 2021-07-01

Istatymas paskelbtas: Žin. 1993, Nr. [20-488](#), i. k. 0931010ISTA0001-164

Nauja redakcija nuo 2003-01-01:

Nr. [IX-903](#), 2002-05-28, Žin. 2002, Nr. 57-2296 (2002-06-12), i. k. 1021010ISTA00IX-903

LIETUVOS RESPUBLIKOS KOOPERATINIŲ BENDROVIŲ (KOOPERATYVŲ) ĮSTATYMAS

1993 m. birželio 1 d. Nr. I-164

Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

Lietuvos valstybė palaiko kooperatinį judėjimą, pripažįsta kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) (toliau – kooperatinių bendrovių) svarbiausiu tikslu paslaugų teikimą savo nariams, skatina kooperatinių bendrovių veiklą, įteisina jų nepriklausomumą.

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas reglamentuoja kooperatinių bendrovių ir jų sąjungų steigimą, veiklą, narių teises ir pareigas, kooperatinių bendrovių valdymą ir kontrolę, kapitalo sudarymą, pelno paskirstymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Kooperacija** – įstatymu pagrįstas veiklos ir išteklių sutelkimas dalyvių bendriems tikslams įgyvendinti. Tuo tikslu gali būti steigiamos kooperatinės bendrovės.

2. **Kooperatinė bendrovė** – įstatymų nustatyta tvarka fizinių ir (arba) Lietuvos Respublikoje įsteigtų juridinių asmenų, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtų juridinių asmenų ar kitų organizacijų ir jų filialų (toliau – juridinis asmuo) įsteigta įmonė, skirta narių ekonominiams, socialiniams ir kultūriniais poreikiams tenkinti. Jos nariai įneša lėšas kapitalui sudaryti, tarpusavyje pasiskirsto riziką ir naudą pagal narių prekių ir paslaugų apyvartą su šia bendrove ir aktyviai dalyvauja kooperatinės bendrovės valdyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1021](#), 2010-09-21, Žin., 2010, Nr. 118-5994 (2010-10-02), i. k. 1101010ISTA0XI-1021

3. **Pajaus vardinis dokumentas** – dokumentas, patvirtinantis asmens dalyvavimą sudarant kooperatinės bendrovės kapitalą ir šio Įstatymo nustatytus kooperatinės bendrovės įsipareigojimus kooperatinės bendrovės nariui. Kooperatinės bendrovės pajams Vertybinių popierių įstatymas netaikomas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1586](#), 2008-06-05, Žin., 2008, Nr. 71-2712 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1586

4. **Pajinis įnašas** – asmens piniginis arba nepiniginis turtinis įnašas į kooperatinę bendrovę.

5. **Kooperatinės bendrovės nario prekių ir paslaugų apyvarta su kooperatine bendrove** (toliau – **apyvarta**) – finansiniais metais kooperatinės bendrovės nario su kooperatine bendrove įvykdytų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, išreikštų pinigais, vertė.

6. **Apyvartai proporcingos išmokos** – išmokos kooperatinės bendrovės nariams iš pelno, mokamos proporcingai kooperatinės bendrovės narių prekių ir paslaugų apyvartai su kooperatine bendrove.

7. **Dividendas** – kooperatinės bendrovės nariams išmokama pelno dalis, skirstoma proporcingai kiekvieno nario turimo pajaus dydžiui.

8. **Produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis** – piniginiiais vienetais išreikštas rodiklis, kuriuo apibūdinamas žemės ūkio valdos dydis ir kuris yra lygus valdos visos produkcijos standartinės vertės ir valdos pajamų, gautų už paslaugas žemės ūkiui, sumai ir kurio apskaičiavimas reglamentuojamas žemės ūkio ministro nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2266](#), 2016-03-22, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06349

3 straipsnis. Kooperatinės bendrovės statusas

1. Kooperatinė bendrovė yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo.
2. Kooperatinės bendrovės turtas yra atskirtas nuo jos narių turto. Kooperatinė bendrovė pagal savo prievolės atsako tik savo turtu. Kooperatinės bendrovės narys pagal kooperatinės bendrovės prievolės atsako už pajų priklausančiu įmokėti pajiniu įnašu.
3. Kooperatinė bendrovė turi ne mažiau kaip 5 narius.
4. Kooperatinė bendrovė turi savo pavadinimą. Pavadinime turi būti žodžiai „kooperatinė bendrovė“ arba „kooperatyvas“.

5. *Neteko galios nuo 2010-10-02*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XI-1021](#), 2010-09-21, Žin. 2010, Nr. 118-5994 (2010-10-02), i. k. 1101010ISTA0XI-1021

3¹ straipsnis. Žemės ūkio kooperatinė bendrovė (kooperatyvas)

1. Žemės ūkio kooperatinė bendrovė (kooperatyvas) – kooperatinė bendrovė (kooperatyvas), kuri (kuris) pagal šio straipsnio reikalavimus yra pripažinta žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu). Teisę būti pripažinta žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) turi įregistruota kooperatinė bendrovė (kooperatyvas), jeigu ji (jis) atitinka šiuos reikalavimus:

1) iš narių supirktų produktų ir nariams parduotų prekių bei suteiktų paslaugų vertė yra didesnė kaip 50 procentų visų kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) supirktų produktų ir visų parduotų prekių bei suteiktų paslaugų vertės;

2) pardavimo pajamos, nurodytos praėjusio ataskaitinio laikotarpio (praėjusių finansinių metų) pelno (nuostolių) ataskaitoje, yra didesnės už šio straipsnio 7 dalyje nustatytą mažiausią pardavimo pajamų dydį;

3) neturi mokestinės nepriemokos Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas), ir skolų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui;

4) nė vienas kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narys nėra kitos tokios pačios rūšies produktus superkančios arba tokios pačios rūšies prekes parduodančios, arba tokios pačios rūšies paslaugas teikiančios žemės ūkio kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narys;

5) atitinka vieną iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų kriterijų ir pateikė tai įrodantį narių – fizinių ir (ar) juridinių asmenų, atitinkančių ir neatitinkančių kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) pasirinktą pripažinimo kriterijų, sąrašą, kuriame nurodomi kiekvieno nario tapatybės nustatymo, įskaitant nario – fizinio asmens – asmens kodą arba nario – juridinio asmens – kodą, duomenys.

2. Kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) pasirenkami pripažinimo žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) kriterijai:

1) daugiau kaip 80 procentų jos narių yra fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys, kurių pajamų iš žemės ūkio veiklos dalis praėjusiais metais sudarė daugiau kaip 50 procentų visų pajamų ir kurių pajamos, gautos praėjusiais metais iš kooperatinei bendrovei (kooperatyvui) parduotų žemės ūkio produktų, superkamų kooperatinės bendrovės (kooperatyvo), sudaro daugiau kaip 50 procentų pajamų, gautų iš šių žemės ūkio produktų, parduotų visiems ūkio subjektams, ir kurių kooperatinei bendrovei (kooperatyvui) parduoto kiekvieno žemės ūkio produkto, superkamo kooperatinės bendrovės (kooperatyvo), kiekis sudaro daugiau kaip 50 procentų šio žemės ūkio produkto,

parduoto visiems ūkio subjektams, kiekio, o bendra šių narių pajų vertė sudaro daugiau kaip 80 procentų visų kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių pajų vertės. Šiame punkte žemės ūkio produktai suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme;

2) daugiau kaip 80 procentų jos narių yra fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys, kurių pajamų iš žemės ūkio veiklos dalis praėjusiais metais sudarė daugiau kaip 50 procentų visų pajamų ir kurių praėjusiais metais iš kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) nupirktų prekių ir (ar) paslaugų, parduodamų kooperatinės bendrovės (kooperatyvo), vertė sudaro daugiau kaip 50 procentų šių prekių ir paslaugų, nupirktų iš visų ūkio subjektų, vertės, o bendra šių narių pajų vertė sudaro daugiau kaip 80 procentų visų kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių pajų vertės;

3) turi daugiau kaip 30 narių ir daugiau kaip 70 procentų jos narių yra fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys, kurių produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus per praėjusių metų laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra ne mažesnis kaip 2 000 eurų, o bendra šių narių pajų vertė sudaro daugiau kaip 70 procentų visų kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių pajų vertės;

4) daugiau kaip 90 procentų jos narių pajų vertės sudaro narių – žemės ūkio kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pajų vertė.

3. Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija. Kooperatinė bendrovė (kooperatyvas), siekianti būti pripažinta žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu), pateikia valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui prašymą pripažinti žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) ir Vyriausybės įgaliotos institucijos priimtame Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) tvarkos apraše nurodytus dokumentus.

4. Kooperatinė bendrovė (kooperatyvas) žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) nepripažįstama, jeigu:

1) neatitinka šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų;

2) pateikti ne visi šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus patvirtinantys Vyriausybės įgaliotos institucijos priimtame Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) tvarkos apraše nurodyti dokumentai arba pateikti neteisingi duomenys.

5. Kooperatinės bendrovės (kooperatyvus) žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) pripažįsta Vyriausybės įgaliota institucija pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro teikime pateiktą išvadą dėl pripažinimo ir įgalioja valstybės įmonę Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrą išduoti pažymėjimą. Teritorinė valstybinė mokesčių inspekcija ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro prašymu teikia šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytą informaciją. Pripažinimas suteikiamas ir pažymėjimas išduodamas dvejiems metams nuo pažymėjimo išdavimo dienos. Kooperatinė bendrovė (kooperatyvas) gali iš naujo siekti pripažinimo žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) kitam dvejų metų pripažinimo laikotarpiui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-3201, 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394

6. Kooperatinė bendrovė (kooperatyvas) visą pripažinimo žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) laikotarpį privalo atitikti šiame straipsnyje nurodytus reikalavimus, pagal kuriuos ji yra pripažinta. Valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras pripažinimą atliekančios Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka inicijuoja kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) atitikties šiame straipsnyje nurodytiems reikalavimams patikras. Pripažinimą atliekanti Vyriausybės įgaliota institucija, gavusi valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro išvadą, kad kooperatinė bendrovė (kooperatyvas) yra pripažinta pagal pateiktus

neteisingus duomenis arba neatitinka šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų, priima sprendimą dėl suteikto pripažinimo žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) panaikinimo.

7. Mažiausias pardavimo pajamų, nurodytų praėjusio ataskaitinio laikotarpio (praėjusių finansinių metų) pelno (nuostolių) ataskaitoje, dydis:

1) grūdų ir pieno sektoriaus kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams) – 20 000 eurų, o jeigu pripažinimo siekiama pirmą kartą, – 10 000 eurų;

2) kitų sektorių kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams) – 10 000 eurų, o jeigu pripažinimo siekiama pirmą kartą, – 5 000 eurų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1154](#), 2007-05-24, Žin., 2007, Nr. 64-2458 (2007-06-09), i. k. 1071010ISTA00X-1154

Nr. [XII-2266](#), 2016-03-22, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06349

3² straipsnis. Miško savininkų kooperatinė bendrovė (kooperatyvas)

1. Miško savininkų kooperatyvas – kooperatinė bendrovė, kuri pagal šio straipsnio reikalavimus yra pripažinta miško savininkų kooperatyvu. Miško savininkų kooperatyvams taikomas žemės ūkio kooperatyvų statusas. Teisė būti pripažinta miško savininkų kooperatyvu turi įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įregistruota kooperatinė bendrovė, jeigu ji atitinka šiuos pripažinimo kriterijus:

1) daugiau kaip 70 procentų jos narių yra miškų savininkai fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys, kurie yra įregistravę žemės ūkio ir kaimo valdą ir kurių pajų vertė yra daugiau kaip 70 procentų visų kooperatinės bendrovės narių pajų vertės;

2) kooperatinės bendrovės pajamų iš miškų ūkio veiklos dalis sudarė 50 ir daugiau procentų visų pajamų;

3) turi daugiau kaip 10 narių;

4) kooperatinė bendrovė neturi mokestinės nepriemokos Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokesstinis ginčas), ir skolų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

2. Kooperatinių bendrovių pripažinimo miško savininkų kooperatyvais tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-2266](#), 2016-03-22, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06349

ANTRASIS SKIRSNIS KOOPERATINIŲ BENDROVIŲ STEIGIMAS IR JŲ TEISĖS

4 straipsnis. Steigėjai ir steigimo sutartis

1. Kooperatinės bendrovės steigėjai turi būti ne mažiau kaip 5 fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys.

2. Kiekvienas kooperatinės bendrovės steigėjas privalo tapti jos nariu.

3. Kooperatinės bendrovės steigėjai sudaro kooperatinės bendrovės steigimo sutartį, parengia kooperatinės bendrovės įstatų projektą, sušaukia steigiamąjį susirinkimą. Steigimo sutartis yra viešas dokumentas.

4. Kooperatinės bendrovės steigimo sutartyje nurodoma:

1) steigėjų fizinių asmenų – vardas, pavardė, asmens kodas ir gyvenamoji vieta; steigėjų juridinių asmenų – pavadinimas, kodas, buveinė ir jų įgaliotų atstovų vardai ir pavardės;

2) steigėjų teisės ir pareigos steigiant kooperatinę bendrovę, jų atsakomybė už steigimo įsipareigojimų nevykdymą;

3) steigiamos kooperatinės bendrovės pavadinimas ir buveinė;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-604](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-15 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-604

4) asmenys (steigėjai, taip pat kiti asmenys), įgalioti atstovauti steigiamai kooperatinei bendrovei, jų teisės ir pareigos;

5) stojamojo mokesčio, minimalaus ir maksimalaus pajų dydžiai;

6) kiekvieno steigėjo įsipareigojimas iki steigiamojo susirinkimo sumokėti stojamąjį mokestį ir įnešti pajinį įnašą, ne mažesnę už minimalų pajaus dydį;

7) stojamojo mokesčio ir pajinio įnašo įmokėjimo tvarka, sąlygos ir terminai, delspinigiai už nustatytu laiku nesumokėtą stojamąjį mokestį ir pajinį įnašą;

8) steigiamojo susirinkimo sušaukimo ir balsavimo jame tvarka, jo dalyviai;

9) steigimo išlaidų kompensavimas ir atlyginimas už steigimą;

10) įmokėtų stojamųjų mokesčių ir pajinių įnašų grąžinimo tvarka, jei kooperatinė bendrovė neįsteigiama;

11) ginčų tarp steigėjų sprendimo tvarka;

12) sutarties sudarymo data ir vieta.

5. Kooperatinės bendrovės steigimo sutartį privalo pasirašyti visi steigėjai: fiziniai asmenys ir (arba) juridinių asmenų įgalioti asmenys. Kooperatinės bendrovės steigimo sutartį pasirašiusių fizinių asmenų parašų tikrumas notaro netvirtinamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-604](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-15 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-604

6. Kooperatinės bendrovės steigimo sutartis, sudaryta šiame straipsnyje nustatyta tvarka, suteikia teisę atidaryti kaupiamąją steigiamos kooperatinės bendrovės sąskaitą banke arba kitoje kredito įstaigoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1021](#), 2010-09-21, *Žin.*, 2010, Nr. 118-5994 (2010-10-02), i. k. 1101010ISTA0XI-1021

5 straipsnis. Įstatai

1. Kooperatinės bendrovės steigimo dokumentai yra įstatai ir steigimo sutartis.

2. Kooperatinės bendrovės įstatai yra dokumentas, kuriuo kooperatinė bendrovė vadovaujasi savo veikloje.

3. Kooperatinės bendrovės įstatuose turi būti nurodyta:

1) kooperatinės bendrovės pavadinimas;

2) kooperatinės bendrovės buveinės keitimo tvarka;

3) kooperatinės bendrovės veiklos tikslai;

4) kooperatinės bendrovės veiklos laikotarpis, jei jis yra ribotas;

5) stojamojo mokesčio, minimalaus ir maksimalaus pajų dydžiai, stojamojo mokesčio ir pajinio įnašo, papildomų pajinių įnašų įmokėjimo, nepiniginio pajinio įnašo įvertinimo, atsiskaitymo su asmeniu, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė, tvarka;

6) narystės kooperatinėje bendrovėje sąlygos, kooperatinės bendrovės narių teisės ir pareigos, kooperatinės bendrovės nario turimų balsų bendrovės narių susirinkime nustatymo taisyklės, disponavimo pajumi tvarka;

7) kooperatinės bendrovės valdymo, priežiūros ir kontrolės organai, jų kompetencija, rinkimo ir atšaukimo tvarka, reikalavimai stebėtojų tarybos nariui, stebėtojų tarybos pirmininkui, valdybos nariui, valdybos pirmininkui, administracijos vadovui, revizijos komisijos nariui (revizoriui);

8) priėmimo į kooperatinės bendrovės narius, išstojimo ir pašalinimo iš kooperatinės bendrovės narių sąlygos ir tvarka, kooperatinės bendrovės narių registravimo kooperatinės bendrovės narių registre tvarka;

9) kooperatinės bendrovės narių susirinkimo šaukimo ir balsavimo jame tvarka;

10) kooperatinės bendrovės bei jos narių prekių ir paslaugų apyvartos operacijų registravimo ir atlikimo tvarka, kooperatinės bendrovės metinės finansinės atskaitomybės sudarymo ir tvirtinimo tvarka;

11) pelno (nuostolio) paskirstymo ir tvirtinimo tvarka;

12) lėšų skolinimosi iš savo narių tvarka;

13) kooperatinės bendrovės turto ir teikiamų paslaugų naudojimo sąlygos ir tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394

4. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimo kompetencijos ir šaukimo tvarkos, kooperatinės bendrovės nario turimų balsų bendrovės narių susirinkime nustatymo taisyklių, administracijos vadovo skyrimo ir atšaukimo tvarkos ir jo kompetencijos, atsiskaitymo su asmeniu, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė, tvarkos kooperatinės bendrovės įstatuose nurodyti nereikia, jeigu tai nesiskiria nuo šiame Įstatyme nustatytųjų ir apie tai nurodoma pačiuose įstatuose. Kooperatinės bendrovės įstatuose gali būti ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymams neprieštaraujančių nuostatų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-604](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-15 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-604

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394

5. Kooperatinės bendrovės įstatus iki steigiamojo susirinkimo privalo pasirašyti visi steigėjai fiziniai asmenys ir (arba) juridinių asmenų įgalioti asmenys. Kooperatinės bendrovės įstatus pasirašiusio fizinio asmens parašo tikrumas notaro netvirtinamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-604](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-15 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-604

6 straipsnis. Registravimas

1. Kooperatinė bendrovė įstatymų nustatyta tvarka turi būti įregistruota juridinių asmenų registre. Steigiamą kooperatinę bendrovę įregistravus, ji laikoma įsteigta ir įgyja juridinio asmens teises.

2. Steigiamasis susirinkimas šaukiamas ir jame balsuojama steigimo sutartyje nustatyta tvarka. Steigiamasis susirinkimas gali būti šaukiamas, jei steigėjai įmokėjo visus steigimo sutartyje numatytus stojamuosius mokesčius ir įnešė pajinius įnašus. Steigiamajame susirinkime turi būti tvirtinami kooperatinės bendrovės įstatai. Kooperatinės bendrovės įstatų sudarymo momentu laikomas jų patvirtinimas steigiamajame susirinkime. Dėl kooperatinės bendrovės registravimo gali būti kreipiamasi tik po steigiamojo susirinkimo, kuriame buvo patvirtinti kooperatinės bendrovės įstatai ir išrinkti jos valdymo organai.

3. Kooperatinę bendrovę įregistravus, steigėjai, taip pat ir kiti asmenys, kurie buvo įgalioti atstovauti steigiamai kooperatinei bendrovei, per dešimt dienų privalo perduoti, o sudaryti valdymo organai – perimti steigimo dokumentus, surašydami perdavimo aktą.

6¹ straipsnis. Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos duomenys

1. Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui teikiami šie duomenys apie kooperatinės bendrovės narius:

1) nario fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas ir gyvenamoji vieta (jeigu kooperatinės bendrovės narys fizinis asmuo kooperatinei bendrovei yra nurodęs savo gyvenamąją vietą ir adresą korespondencijai, Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui teikiamas tik adresas korespondencijai); nario juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas ir buveinė. Teikiant duomenis apie narį užsienio valstybės fizinį asmenį, papildomai nurodoma to asmens gimimo data (jeigu pagal užsienio valstybės teisės aktus asmens kodas nesuteikiamas, nurodoma tik gimimo data) ir asmens dokumentus išdavusios valstybės pavadinimas, o teikiant duomenis apie narį užsienio valstybės juridinį asmenį, papildomai nurodoma valstybė, kurioje tas juridinis asmuo įregistruotas, registras, kuriame juridinis asmuo įregistruotas, ir jo įregistravimo tame registre data;

2) asmens priėmimo į kooperatinės bendrovės narius data;

3) nario pajaus dydis (kai įnašas yra piniginis) ir (ar) vertė (kai įnašas yra nepiniginis);

4) narystės pasibaigimo kooperatinėje bendrovėje data.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodyti duomenys apie kooperatinės bendrovės narius Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui pateikiami Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas nuo kooperatinės bendrovės įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos, o pasikeitus kooperatinės bendrovės nariams ar jų duomenims, – ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas nuo šių pasikeitimų dienos.

3. Už kooperatinės bendrovės narių duomenų pateikimą Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui atsako kooperatinės bendrovės administracijos vadovas.

4. Pagal Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje sukauptus duomenis parengta informacija turintiems teisę ją gauti fiziniams ir juridiniams asmenims teikiama už atlyginimą, išskyrus atvejus, jeigu ji:

- 1) teikiama kooperatinės bendrovės nariams, kai Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys apie juos, kartą per kalendorinius metus;
- 2) perduodama susijusiems registrams, valstybės informacinėms sistemoms;
- 3) teikiama valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti pagal prašymą ir (arba) sutartis;
- 4) teikiama žurnalistams Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-243](#), 2021-04-15, paskelbta TAR 2021-04-28, i. k. 2021-08849

5. Pagal šį įstatymą įregistruotos kredito unijos, kurios yra įsteigtos ir savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymu, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu, šiuo įstatymu, Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui duomenų apie savo narius neteikia.

TAR pastaba. Kooperatinės bendrovės, įsteigtos iki įstatymo Nr. XIII-744 įsigaliojimo (2018-05-01), 6^l straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytus duomenis Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui turi pateikti iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-744](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-23, i. k. 2017-18512

7 straipsnis. Kooperatinės bendrovės teisės

1. Kooperatinė bendrovė turi teisę:

- 1) verstis veikla, neprieštaraujančia įstatymams ir bendrovės įstatuose nurodytiems tikslams;
- 2) turėti sąskaitas Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių bankuose;
- 3) valdyti jai nuosavybės teise priklausantį turtą, juo naudotis ir disponuoti pagal įstatymus;
- 4) jungtis į kooperatinių bendrovių sąjungas, taip pat kitų įstatymų nustatyta tvarka – į kitas organizacijas;
- 5) sudaryti sandorius, prisiimti turtinius įsipareigojimus;
- 6) nustatyti savo produkcijos, darbų ir paslaugų kainas, įkainius ir tarifus;
- 7) kooperatinės bendrovės įstatuose nustatyta tvarka pagal sutartį skolintis lėšų iš savo narių;
- 8) nustatyti savo organizacinę struktūrą, steigti filialus ir atstovybes, būti kitų įmonių ir organizacijų steigėja.

2. Kooperatinė bendrovė gali turėti ir kitų teisių, neprieštaraujančių įstatymams ir kitiems teisės aktams.

3. Kooperatinės bendrovės ginčai su nariais ir trečiaisiais asmenimis nagrinėjami įstatymų nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS KOOPERATINĖS BENDROVĖS NARIAI

8 straipsnis. Nariai

1. Kooperatinės bendrovės nariais gali būti fiziniai ir (arba) juridiniai asmenys.

2. Asmuo, norintis tapti kooperatinės bendrovės nariu, privalo pateikti prašymą. Prašymas svarstomas ir asmuo į kooperatinės bendrovės narius priimamas kooperatinės bendrovės įstatuose nustatytais sąlygomis ir tvarka, jei jis įmokėjo stojamąjį mokestį ir jo pajinio įnašo suma yra ne mažesnė už minimalų pajaus dydį. Jei asmuo į kooperatinės bendrovės narius nepriimamas, įmokėti stojamasis mokestis ir pajinis įnašas gražinami įstatuose nustatyta tvarka ir terminais, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo sprendimo priėmimo.

3. Kooperatinės bendrovės nariai registruojami kooperatinės bendrovės narių registre šios bendrovės įstatuose nustatyta tvarka.

4. Kooperatinės bendrovės narių registre nurodoma:

1) fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas ir gyvenamoji vieta arba juridinio asmens pavadinimas, kodas ir buveinė;

2) asmens priėmimo į kooperatinės bendrovės narius data;

3) nario pajaus dydis (pajinio įnašo pavadinimas ir jo vertė pinigine išraiška), taip pat kiekvienas jo padidėjimas;

4) narystės pasibaigimo kooperatinėje bendrovėje data.

5. Kooperatinės bendrovės nariui juridiniam asmeniui kooperatinės bendrovės narių susirinkime atstovauja organas, kurio kompetencijai toks atstovavimas yra priskirtas, arba jo įgaliotas asmuo.

9 straipsnis. Narystės pasibaigimo pagrindai

Asmens narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigia:

1) jam išstojus iš kooperatinės bendrovės narių;

2) pašalinus jį iš kooperatinės bendrovės narių;

3) kai jis perleidžia pajų kitam asmeniui;

4) fiziniam asmeniui kooperatinės bendrovės nariui mirus;

5) juridinį asmenį kooperatinės bendrovės narį likvidavus arba reorganizavus;

6) kooperatinę bendrovę likvidavus.

10 straipsnis. Narystės pasibaigimo ir atsiskaitymo jai pasibaigus tvarka

1. Asmens išstojimo iš kooperatinės bendrovės narių tvarka nustatoma kooperatinės bendrovės įstatuose.

2. Asmuo iš kooperatinės bendrovės narių gali būti pašalintas įstatuose nustatyta tvarka kooperatinės bendrovės narių susirinkimo sprendimu, jeigu jis nevykdo nario pareigų, pažeidžia kooperatinės bendrovės įstatus, narių susirinkimo sprendimus, Lietuvos Respublikos įstatymus, susijusius su kooperatinių bendrovių veikla, padaro žalos kooperatinei bendrovei. Jeigu pašalintasis iš kooperatinės bendrovės narių nesutinka su tokiu sprendimu, jis turi teisę per 3 mėnesius nuo tos dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti apie sprendimo priėmimą, kreiptis į teismą.

3. Perleidusio pajų asmens narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigia įsigaliojus kooperatinės bendrovės narių susirinkimo sprendimui dėl asmens, įsigijusio perleidžiamą pajų, priėmimo į kooperatinės bendrovės narius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1154](#), 2007-05-24, *Žin.*, 2007, Nr. 64-2458 (2007-06-09), i. k. 1071010ISTA00X-1154

4. Su asmeniu, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė dėl jo išstojimo, pašalinimo ar pajaus perleidimo kitam asmeniui, kooperatinė bendrovė turi atsiskaityti ne vėliau kaip per metus nuo bendrovės narių susirinkimo, patvirtinusio finansinių metų, kuriais pasibaigė šio asmens narystė kooperatinėje bendrovėje, atskaitomybę ir pelno (nuostolio) paskirstymą, dienos arba per kooperatinės bendrovės įstatuose nustatytą terminą, kuris negali būti ilgesnis kaip penkeri metai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, *paskelbta TAR* 2020-07-09, i. k. 2020-15394

5. Asmeniui, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė dėl jo išstojimo, pašalinimo ar pajaus perleidimo kitam asmeniui, kooperatinė bendrovė privalo gražinti už pajų, jei jis nėra

perleistas kitam asmeniui, įneštą pajinį įnašą, atlyginti narių susirinkimų sprendimais iki finansinių metų, kuriais pasibaigė narystė kooperatinėje bendrovėje, pradžios nariui priskirtą turto dalį piniginiu ekvivalentu rinkos kainomis, išmokėti apyvartai proporcingą išmoką ir dividendą, jeigu dėl jų išmokėjimo už tuos metus yra priimtas narių susirinkimo sprendimas. Nepiniginiai pajiniai įnašai, jeigu šis asmuo pageidauja, gražinami natūra, išskyrus atvejus, kai tai neįmanoma arba sukeltų neproporcingos žalos kooperatinei bendrovei ar asmeniui, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė. Stojamasis mokestis negražinamas.

6. Mirusio fizinio asmens kooperatinės bendrovės nario įpėdiniam, likviduoto arba reorganizuoto juridinio asmens kooperatinės bendrovės nario teisių perėmėjams, jeigu jie nėra kooperatinės bendrovės nariai ir per metus nuo šių teisių įgijimo nėra priimti į kooperatinės bendrovės narius jos įstatuose nustatyta tvarka, šio straipsnio 5 dalyje nurodytas už pajų įneštas pajinis įnašas gražinamas, nariui priskirta turto dalis atlyginama, apyvartai proporcinga išmoka ir dividendas išmokami šiame straipsnyje ir kooperatinės bendrovės įstatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394

11 straipsnis. Kooperatinės bendrovės nario teisės ir pareigos

1. Kooperatinės bendrovės narys turi teisę:

1) dalyvauti kooperatinės bendrovės narių susirinkime, rinkti valdymo ir kontrolės organų narius ir būti į juos išrinktas;

2) balsuojant turėti vieną balsą, nepaisant pajaus dydžio, arba kooperatinės bendrovės įstatuose gali būti nustatyta, kad nario turimų balsų skaičius nustatomas pagal jo dalyvavimą kooperatinės bendrovės veikloje (apyvartą), išskyrus kapitalo investicijas (pajinius įnašus), ir nustatyta tokio balsų skaičiavimo tvarka – vienam nariui gali būti skiriami ne daugiau kaip 5 balsai, tačiau ne daugiau kaip 20 procentų visų balsų, o kooperatinės bendrovės, kurios daugiau kaip pusę visų narių sudaro kooperatinės bendrovės, nariui – ne daugiau kaip 30 procentų visų balsų. Kai kooperatinės bendrovės, kurios daugiau kaip pusę visų narių sudaro kooperatinės bendrovės, įstatuose nustatyta, kad vienam nariui skiriama daugiau kaip 20 procentų visų balsų, įstatų nustatyta riba netaikoma ir kiekvieno kooperatinės bendrovės nario balsai proporcingai sumažinami, kad būtų skiriama ne daugiau kaip 20 procentų visų balsų, jei kooperatinę bendrovę sudarančių narių – kooperatinių bendrovių skaičius sumažėja iki pusės visų narių ar tampa dar mažesnis. Kooperatinės bendrovės narys turi teisę įstatuose nustatyta tvarka perleisti jam priklausančią balsavimo teisę kitam kooperatinės bendrovės nariui (narių atstovui) ar trečiajam asmeniui arba paskirti įgaliotinį, atstovausiantį jam narių susirinkime. Kooperatinės bendrovės įstatuose turi būti nustatytas didžiausias vieno įgaliotinio galimų atstovauti narių skaičius;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-2179](#), 2004-04-27, *Žin.*, 2004, Nr. 78-2709 (2004-05-11), i. k. 1041010ISTA0IX-2179

Nr. [X-1154](#), 2007-05-24, *Žin.*, 2007, Nr. 64-2458 (2007-06-09), i. k. 1071010ISTA00X-1154

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394

3) disponuoti pajumi šio ir kitų įstatymų bei įstatų nustatyta tvarka;

4) gauti apyvartai proporcingą išmoką;

5) gauti dividendą;

6) naudotis kooperatinės bendrovės turtu ir teikiamomis paslaugomis įstatuose nustatytais sąlygomis ir tvarka;

7) gauti likviduojamos kooperatinės bendrovės turto dalį (jos ekvivalentą pinigais) įstatuose nustatyta tvarka;

8) gauti informaciją apie kooperatinės bendrovės veiklą ir turtą;

9) būti kelių kooperatinių bendrovių nariu, jeigu ko kita nenumato šių kooperatinių bendrovių įstatai;

10) pagal sutartį skolinti kooperatinei bendrovei lėšų jos įstatuose nustatyta tvarka;

11) išstoti iš kooperatinės bendrovės narių ir gauti šio Įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje nurodytą už pajų įneštą pajinį įnašą, išmoka už nariui priskirtą turto dalį, apyvirtai proporcingą išmoka ir dividendą.

2. Kooperatinės bendrovės narys privalo laikytis įstatų, vykdyti kooperatinės bendrovės organų sprendimus, vykdyti apyvirtą su kooperatine bendrove, tausoti kooperatinės bendrovės turtą, rūpintis jo didinimu.

3. Kooperatinės bendrovės nario kitos teisės ir pareigos nustatomos kooperatinės bendrovės įstatuose.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KOOPERATINĖS BENDROVĖS KAPITALAS IR PELNO SKIRSTYMAS

12 straipsnis. Kapitalo sudėtis

1. Kooperatinės bendrovės kapitalas yra nuosavas ir skolintas. Nuosavas kapitalas sudaromas iš kooperatinės bendrovės narių stojamųjų mokesčių ir pajinių įnašų, atskaitymų iš šios bendrovės pelno, kitų įstatymuose neuždraustų pajamų. Kooperatinės bendrovės nuosavas kapitalas, išskyrus už pajus įneštus pajinius įnašus, gali būti nedalomas arba priskirtas (visas arba jo dalis) kooperatinės bendrovės nariams. Skolintas kapitalas sudaromas iš paskolų ir kitų skolintų lėšų.

2. Nuosavas kapitalas skirstomas į pagrindinį ir atsargos (rezervinį) kapitalą. Pagrindinis kapitalas naudojamas kooperatinės bendrovės ūkinei veiklai ir turtui įsigyti. Atsargos (rezervinis) kapitalas narių susirinkimo sprendimu naudojamas nenumatytoms išlaidoms ir nuostoliams padengti, o atsargos (rezervinio) kapitalo dalis, viršijanti 1/10 nuosavo kapitalo, narių susirinkimo sprendimu gali būti naudojama ir kitiems tikslams.

3. Atskaitymai į atsargos (rezervinį) kapitalą kooperatinėms bendrovėms yra privalomi, kol atsargos (rezervinis) kapitalas nesudaro 1/10 nuosavo kapitalo vertės. Privalomi atskaitymai į atsargos (rezervinį) kapitalą turi sudaryti ne mažiau kaip 5 procentus grynojo pelno.

13 straipsnis. Kooperatinės bendrovės nario pajus

1. Kooperatinės bendrovės nario pajaus dydis yra lygus nario įneštų pajinių įnašų vertei.

2. Minimalaus ir maksimalaus pajų dydžiai, pajinio įnašo ir papildomų pajinių įnašų įmokėjimo tvarka, atsakomybė už šios tvarkos pažeidimus, nepiniginio (daiktų, intelektinės veiklos rezultatų, taip pat kitokių turtinių ir neturtinių vertybių) pajinio įnašo įvertinimo tvarka turi būti nustatyta įstatuose.

3. Pajiniu įnašu negali būti žemės ūkio paskirties žemė ir turtas, kuriuo disponuoti pajinį įnašą įmokančiam asmeniui yra apribotos teisės, taip pat turtas, į kurį kooperatinė bendrovė negali įgyti nuosavybės teisės.

4. Kooperatinės bendrovės nario už pajų įneštas pajinis įnašas registruojamas apskaitos dokumentuose ir įstatuose nustatyta tvarka kooperatinės bendrovės nariui išduodamas pajaus vardinis dokumentas. Jame nurodoma:

1) kooperatinės bendrovės pavadinimas;

2) pajaus turėtojo fizinio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas arba juridinio asmens pavadinimas ir kodas;

3) pajinių įnašų vertė.

5. Kooperatinės bendrovės nariai turi teisę perleisti pajų kitiems asmenims įstatuose nustatyta tvarka. Pirmenybę įsigyti perleidžiamą pajų tomis pačiomis sąlygomis turi kooperatinės bendrovės narys. Apie ketinimą perleisti pajų kooperatinės bendrovės narys privalo raštu pranešti kitiems kooperatinės bendrovės nariams ir valdymo organui įstatuose nustatyta tvarka. Jeigu per mėnesį nė vienas kooperatinės bendrovės narys, kuriam apie perleidžiamą pajų buvo pranešta, pajaus neįsigyja, pajų perleidžiantis narys įgyja teisę jį perleisti trečiajam asmeniui, jeigu trečiasis asmuo, ketinantis įsigyti pajų, kooperatinės bendrovės įstatų nustatyta tvarka kreipiasi į kooperatinę bendrovę su prašymu tapti kooperatinės bendrovės nariu ir kooperatinės bendrovės narių susirinkimas kooperatinės bendrovės įstatų nustatyta tvarka priima sprendimą dėl šio asmens

priėmimo į kooperatinės bendrovės narius. Šis sprendimas įsigalioja nuo pajaus perleidimo momento. Pajų ketinančio įsigyti asmens priėmimui į kooperatinės bendrovės narius šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalies nuostata dėl pajinio įnašo sumos, ne mažesnės už minimalų pajaus dydį, sumokėjimo netaikoma. Kooperatinės bendrovės narys pajumi disponuoja šio ir kitų įstatymų bei įstatų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1154](#), 2007-05-24, *Žin.*, 2007, Nr. 64-2458 (2007-06-09), i. k. 1071010ISTA00X-1154

14 straipsnis. Grynojo pelno skirstymas

1. Kooperatinės bendrovės per finansinius metus uždirbto grynojo pelno paskirstymas patvirtinamas ne vėliau kaip per 4 mėnesius pasibaigus finansiniams metams.

2. Grynasis pelnas skirstomas:

- 1) atsargos (rezerviniam) kapitalui papildyti;
- 2) apyvartai proporcingoms išmokoms mokėti;
- 3) dividendams mokėti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, *paskelbta TAR 2020-07-09*, i. k. 2020-15394

3. Pelno likutis naudojamas įstatuose nustatyta tvarka.

4. Dividendams mokėti skiriama iki 10 procentų grynojo pelno.

5. Maksimalus dividendo dydis nustatomas kooperatinės bendrovės įstatuose.

PENKTASIS SKIRSNIS KOOPERATINĖS BENDROVĖS VALDYMAS IR KONTROLĖ

15 straipsnis. Kooperatinės bendrovės organai

1. Kooperatinės bendrovės organai yra narių susirinkimas, valdyba ir administracijos vadovas. Kooperatinėje bendrovėje gali būti sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba. Jeigu kooperatinėje bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, šiame Įstatyme nustatytos stebėtojų tarybos funkcijos kitų kooperatinės bendrovės organų kompetencijai nepriskiriamos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, *paskelbta TAR 2020-07-09*, i. k. 2020-15394

2. Kooperatinės bendrovės, kuri turi daugiau kaip 100 narių, narių susirinkimas gali būti pakeistas kooperatinės bendrovės narių atstovų susirinkimu. Kooperatinės bendrovės narių atstovų susirinkimas turi šio Įstatymo nustatytus narių susirinkimo įgaliojimus. Kooperatinės bendrovės narių atstovų susirinkime kiekvienas atstovas turi vieną balsą. Kooperatinės bendrovės narių renkamų narių atstovų rinkimo bei atšaukimo tvarka ir sąlygos turi būti nustatytos kooperatinės bendrovės įstatuose. Kooperatinei bendrovei, kurios įstatuose yra numatytas narių susirinkimo pakeitimas narių atstovų susirinkimu, auditas yra privalomas.

3. Kooperatinės bendrovės, kurią sudaro ne daugiau kaip 50 narių, įstatuose gali būti nustatyta, kad valdyba nėra sudaroma, o jos funkcijas atlieka administracijos vadovas.

16 straipsnis. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimas

1. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimas:

1) priima sprendimus dėl priėmimo į kooperatinės bendrovės narius, pašalinimo iš kooperatinės bendrovės narių, narystės, perleidus pajų kitam asmeniui, pasibaigimo. Priimti šiuos sprendimus, išskyrus dėl nario pašalinimo, narių susirinkimas gali pavesti valdybai;

2) tvirtina, keičia kooperatinės bendrovės įstatus;

3) renka, atšaukia stebėtojų tarybos narius (kai ji sudaroma), valdybos narius ir jos pirmininką arba, kai valdyba nesudaroma, renka, atšaukia administracijos vadovą; taip pat renka,

atšaukia revizijos komisijos narius ir jos pirmininką (revizorių) arba, kai revizijos komisija (revizorius) nesudaroma, tvirtina audito įmonę;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394

4) įvertina valdybos, o tuo atveju, kai kooperatinėje bendrovėje valdyba nėra sudaroma, administracijos vadovo ir revizijos komisijos (revizoriaus) darbą, taip pat revizijos komisijos (revizoriaus) arba audito įmonės išvadą dėl kooperatinės bendrovės finansinės atskaitomybės;

5) tvirtina metinę finansinę atskaitomybę, priima nutarimą dėl pelno paskirstymo arba nuostolių padengimo;

6) tvirtina kooperatinės bendrovės veiklos programą;

7) priima sprendimą dėl kooperatinės bendrovės stojimo į sąjungas, išstojimo iš jų, filialų ir atstovybių, kitų įmonių ir organizacijų steigimo, veiklos nutraukimo ir kitų organizacinių klausimų;

8) tvirtina valdybos, administracijos vadovo ir revizijos komisijos (revizoriaus) darbo reglamentus;

9) tvirtina stebėtojų tarybos narių ir jos pirmininko, valdybos narių ir jos pirmininko, o tuo atveju, kai valdyba nesudaroma, – administracijos vadovo, taip pat revizijos komisijos (revizoriaus) darbo apmokėjimo tvarką;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394

10) priima sprendimą dėl kooperatinės bendrovės ilgalaikio turto įgijimo, perleidimo, nuomos ar įkeitimo, ilgalaikių paskolų paėmimo ir suteikimo, laidavimo ar garantavimo už kitų ūkio subjektų prievolės, jeigu šių sandorių suma viršija 1/10 kooperatinės bendrovės nuosavo kapitalo vertės;

11) priima sprendimą reorganizuoti, pertvarkyti arba likviduoti kooperatinę bendrovę.

2. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimas gali turėti ir kitų teisių bei įgaliojimų, numatytų kooperatinės bendrovės įstatuose.

3. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimą šaukia kooperatinės bendrovės valdyba, o jeigu ji nėra sudaryta ar valdyba nustatytais atvejais ir terminais susirinkimo nesusaukia – administracijos vadovas arba ne mažiau kaip 1/4 kooperatinės bendrovės narių.

4. Eilinius kooperatinės bendrovės narių susirinkimus valdyba (kai valdyba nėra sudaryta – administracijos vadovas) sušaukia kasmet, ne vėliau kaip per 4 mėnesius po finansinių metų pabaigos.

5. Neeiliniai narių susirinkimai šaukiami valdybos (kai valdyba nėra sudaroma – administracijos vadovo) ar ne mažiau kaip 1/4 kooperatinės bendrovės narių iniciatyva.

6. Narių susirinkimo darbotvarkės sudarymo ir informavimo apie susirinkimą tvarka nustatoma įstatuose.

7. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimas gali priimti sprendimus, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 1/2 kooperatinės bendrovės narių. Jeigu tiek kooperatinės bendrovės narių į susirinkimą neatvyko, susirinkimas tais pačiais darbotvarkės klausimais turi būti šaukiamas pakartotinai. Pakartotinai sušauktame susirinkime sprendimai gali būti priimami, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 1/3 kooperatinės bendrovės narių. Jeigu į pakartotinai sušauktą susirinkimą neatvyko nustatytas kooperatinės bendrovės narių skaičius, šaukiamas dar vienas susirinkimas. Jis sprendimus priima esant bet kokiam kooperatinės bendrovės narių skaičiui.

8. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimo sprendimai priimami kooperatinės bendrovės narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąrašė, balsų dauguma, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 2 ir 11 punktuose nurodytus atvejus ir dėl narių pašalinimo. Šiais atvejais sprendimai priimami ne mažiau kaip 2/3 kooperatinės bendrovės narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąrašė, balsų dauguma.

9. Kooperatinės bendrovės narių susirinkime balsuojama atviru balsavimu, išskyrus atvejus, kai slaptą balsavimą nustato šis Įstatymas, kooperatinės bendrovės įstatatai arba to reikalauja ne mažiau kaip 1/10 susirinkimo dalyvių sąrašė užsiregistravusių kooperatinės bendrovės narių.

Kooperatinės bendrovės valdybos nariai ir jos pirmininkas, o tuo atveju, kai valdyba nėra sudaroma, administracijos vadovas, taip pat revizijos komisijos nariai ir jos pirmininkas (revizorius) renkami slaptu balsavimu.

10. Sprendimui dėl ilgalaikio turto dalies, didesnės kaip 1/10 kooperatinės bendrovės nuosavo kapitalo vertės, įgijimo, perleidimo ar nuomos reikalingas narių susirinkimo sprendimas, priimtas balsų dauguma, o sprendimui dėl kitų ūkio subjektų prievolių laidavimo ar garantavimo arba turto įkeitimo, arba ilgalaikių paskolų paėmimo ir suteikimo, kai tokio sandorio suma yra didesnė kaip 1/10 kooperatinės bendrovės nuosavo kapitalo vertės, reikalingas narių susirinkimo sprendimas, priimtas ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma. Tokių sandorių, sudaromų be narių susirinkimo sprendimo, suminė vertė finansiniais metais negali būti didesnė kaip 1/10 kooperatinės bendrovės nuosavo kapitalo vertės.

11. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimo protokolą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pasirašo susirinkimo sekretorius, pirmininkas ir susirinkimo įgaliotas kooperatinės bendrovės narys.

12. Prie narių susirinkimo protokolo pridedamas kooperatinės bendrovės narių, atvykusių ir užsiregistravusių iki susirinkimo pradžios, sąrašas.

16¹ straipsnis. Stebėtojų tarybos sudarymas

1. Stebėtojų taryba yra kolegialus kooperatinės bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas. Stebėtojų tarybai vadovauja tarybos pirmininkas.

2. Stebėtojų tarybos narių skaičius nustatomas kooperatinės bendrovės įstatuose – turi būti ne mažiau kaip 3 ir ne daugiau kaip 15 stebėtojų tarybos narių.

3. Stebėtojų tarybą renka kooperatinės bendrovės narių susirinkimas.

4. Stebėtojų taryba renkama kooperatinės bendrovės įstatuose nustatytam, bet ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui. Stebėtojų taryba savo funkcijas atlieka kooperatinės bendrovės įstatuose nustatytą laiką arba tol, kol bus išrinkta nauja stebėtojų taryba, bet ne ilgiau kaip iki stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos metais vyksiančio eilinio kooperatinės bendrovės narių susirinkimo. Stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

5. Stebėtojų taryba iš savo narių renka stebėtojų tarybos pirmininką.

6. Stebėtojų tarybos nariu negali būti:

- 1) kooperatinės bendrovės administracijos vadovas;
- 2) kooperatinės bendrovės valdybos narys;
- 3) auditorius ar audito įmonės darbuotojas, dalyvaujantis ir (ar) dalyvavęs tikrinant kooperatinės bendrovės ūkinę finansinę veiklą, nuo tikrinimo atlikimo nepraėjus dvejiems metams;
- 4) asmuo, kuris pagal teisės aktus neturi teisės eiti šių pareigų.

7. Daugiau kaip pusė stebėtojų tarybos narių turi būti nesusiję darbo santykiais su kooperatine bendrove.

8. Stebėtojų taryba ar jos nariai savo veiklą pradeda pasibaigus stebėtojų tarybą ar jos narius išrinkusiam kooperatinės bendrovės narių susirinkimui.

9. Kai kooperatinės bendrovės įstatai keičiami dėl stebėtojų tarybos sudarymo ar jos narių skaičiaus padidinimo, naujai išrinkti stebėtojų tarybos nariai savo veiklą gali pradėti tik nuo pakeistų įstatų įregistravimo dienos. Šiuo atveju sprendimo dėl kooperatinės bendrovės įstatų pakeitimo priėmimas ir naujų stebėtojų tarybos narių rinkimai gali vykti tame pačiame kooperatinės bendrovės narių susirinkime, jeigu tai numatyta susirinkimo darbotvarkėje.

10. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimas gali atšaukti visą stebėtojų tarybą arba pavienius jos narius nesibaigus stebėtojų tarybos kadencijai.

11. Stebėtojų tarybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai ne vėliau kaip prieš 14 dienų raštu įspėjęs kooperatinę bendrovę.

12. Jeigu stebėtojų tarybos narys atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas ir ne mažiau kaip 1/4 kooperatinės bendrovės narių prieštarauja pavienių stebėtojų tarybos narių rinkimui, stebėtojų taryba netenka įgaliojimų ir turi būti renkama visa stebėtojų taryba. Pavieniai stebėtojų tarybos nariai renkami tik iki veikiančios stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394

16² straipsnis. Stebėtojų tarybos kompetencija ir sprendimų priėmimas

1. Stebėtojų taryba:

1) svarsto kooperatinės bendrovės veiklos programą ir teikia siūlymus dėl jos, analizuoja ir vertina informaciją apie kooperatinės bendrovės veiklos programos įgyvendinimą, šią informaciją teikia kooperatinės bendrovės narių susirinkimui;

2) prižiūri valdybos ir administracijos vadovo veiklą;

3) pateikia kooperatinės bendrovės narių susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo ar nuostolio padengimo, apyvartai proporcingų išmokų, dividendų mokėjimo, taip pat valdybos ir administracijos vadovo veiklos;

4) teikia valdybai ir administracijos vadovui siūlymus atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, kooperatinės bendrovės įstatams ar kooperatinės bendrovės narių susirinkimo sprendimams;

5) sprendžia kitus kooperatinės bendrovės įstatuose, kooperatinės bendrovės narių susirinkimo sprendimuose jos kompetencijai priskirtus kooperatinės bendrovės ir jos valdymo organų veiklos priežiūros klausimus.

2. Stebėtojų taryba neturi teisės šio Įstatymo ir kooperatinės bendrovės įstatuose jos kompetencijai priskirtų funkcijų pavesti ar perduoti atlikti kitiems kooperatinės bendrovės organams.

3. Stebėtojų taryba turi teisę gauti iš kooperatinės bendrovės valdybos ir administracijos vadovo su kooperatinės bendrovės veikla susijusius dokumentus, duomenis ir kitą informaciją.

4. Stebėtojų tarybos nariai privalo saugoti kooperatinės bendrovės komercines (gamybines) paslaptis, konfidencialią informaciją, kurias jie sužinojo būdami stebėtojų tarybos nariais.

5. Stebėtojų tarybos posėdžius šaukia stebėtojų tarybos pirmininkas. Stebėtojų tarybos posėdžiai taip pat gali būti šaukiami ne mažiau kaip 1/3 stebėtojų tarybos narių sprendimu.

6. Stebėtojų tarybos narys turi teisę duoti paprastos rašytinės formos įgaliojimą kitam tos kooperatinės bendrovės stebėtojų tarybos nariui atstovauti jam balsuojant kooperatinės bendrovės stebėtojų tarybos posėdyje, jeigu kooperatinės bendrovės įstatuose nenustatyta kitaip.

7. Stebėtojų tarybos nariai turi lygias teises. Balsavimo metu kiekvienas narys turi vieną balsą. Kai balsai „už“ ir „prieš“ pasiskirsto po lygiai, lemia stebėtojų tarybos pirmininko balsas.

8. Stebėtojų tarybos narys savo valią dėl balsuojamo sprendimo, su kurio projektu jis susipažinęs, gali pranešti balsuodamas raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis, jeigu užtikrinamas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti balsavusio asmens tapatybę.

9. Stebėtojų taryba gali priimti sprendimus ir jos posėdis laikomas įvykusi, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė stebėtojų tarybos narių. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytais būdais iš anksto balsavę stebėtojų tarybos nariai laikomi dalyvavusiais posėdyje. Stebėtojų tarybos sprendimas yra priimtas, kai už jį gauta daugiau balsų negu prieš, jeigu kooperatinės bendrovės įstatuose nenustatyta didesnė sprendimui priimti reikalinga balsų dauguma.

10. Stebėtojų tarybos posėdžiai turi būti protokoluojami.

11. Stebėtojų tarybos darbo tvarką nustato stebėtojų tarybos priimtas stebėtojų tarybos darbo reglamentas.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394

17 straipsnis. Kooperatinės bendrovės valdyba ir administracijos vadovas

1. Valdyba yra kolegialus kooperatinės bendrovės valdymo organas. Valdybos veiklai vadovauja jos pirmininkas. Valdybos narių skaičius nustatomas įstatuose, tačiau jis negali būti mažesnis kaip 3.

2. Valdybos narius ir jos pirmininką renka kooperatinės bendrovės narių susirinkimas ne ilgesnei kaip 4 metų kadencijai. Valdybos narys, valdybos pirmininkas arba visa valdyba gali būti atšaukti arba gali atsistatydinti įstatuose nustatyta tvarka kadencijai nepasibaigus.

3. Valdybos darbo tvarką, valdybos narių ir jos pirmininko pareigas bei įgaliojimus nustato kooperatinės bendrovės narių susirinkimo patvirtintas valdybos (administracijos vadovo) darbo reglamentas.

4. Valdyba sprendimus priima posėdyje, kuriame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 visų valdybos narių. Sprendimai priimami balsų dauguma. Valdybos posėdžių šaukimo ir darbo tvarka nustatoma valdybos darbo reglamente. Valdyba į kiekvieną savo posėdį kviečia administracijos vadovą, jei jis nėra valdybos narys.

5. Nepaisant to, ar sudaroma valdyba, ar ne, kooperatinėje bendrovėje turi būti administracijos vadovas.

6. Administracijos vadovą renka ir atšaukia valdyba, o jeigu ji nėra sudaroma – kooperatinės bendrovės narių susirinkimas. Darbo sutartį su administracijos vadovu pasirašo valdybos pirmininkas, o jeigu valdyba nėra sudaroma – kooperatinės bendrovės narių susirinkimo įgaliotas asmuo.

7. Administracijos vadovu gali būti valdybos narys, jos pirmininkas, kooperatinės bendrovės narys, taip pat kitas veiksnus fizinis asmuo. Reikalavimai administracijos vadovui nustatomi įstatuose. Administracijos vadovu negali būti revizijos komisijos narys, jos pirmininkas (revizorius).

8. Administracijos vadovas yra vienasmenis valdymo organas, vadovaujantis administracijai. Administracijos vadovas organizuoja ir vykdo kooperatinės bendrovės ūkinę finansinę veiklą, atstovauja kooperatinei bendrovei santykiuose su trečiaisiais asmenimis, teisme, arbitraže, sudaro sandorius, priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, sudaro su jais darbo sutartis, teikia valdybai medžiagą apie savo darbą, kooperatinės bendrovės veiklos programos, pajamų ir sąnaudų sąmatos, finansinės atskaitomybės ir pelno (nuostolio) paskirstymo projektus, atlieka kitus kooperatinės bendrovės įstatuose jo kompetencijai priskirtus veiksmus. Administracijos darbo tvarka nustatoma administracijos darbo reglamente.

9. Administracijos vadovas dalyvauja valdybos posėdžiuose patariamojo balso teise, jei jis nėra valdybos narys.

10. Valdybos nariai ir valdybos pirmininkas, administracijos vadovas privalo atlyginti kooperatinei bendrovei nuostolius, padarytus dėl valdybos arba administracijos vadovo sprendimų, priimtų pažeidžiant kooperatinės bendrovės įstatus ar su kooperatinių bendrovių veikla susijusius įstatymus. Valdybos nario ir valdybos pirmininko arba administracijos vadovo atsistatydinimas ar pašalinimas iš pareigų neatleidžia jo nuo nuostolių, kurie susidarė dėl jo kaltės, atlyginimo.

11. Kooperatinės bendrovės valdybos nariai kooperatyvui padarytą žalą atlygina solidariai. Paskiri valdybos nariai, priimant neteisėtus, kooperatinei bendrovei žalingus sprendimus balsavę prieš (tai turi būti užfiksuota protokole), nuo žalos atlyginimo atleidžiami.

18 straipsnis. Veiklos kontrolė

1. Kooperatinės bendrovės ūkinę finansinę veiklą kontroliuoja revizijos komisija (revizorius). Revizijos komisijos nariai ir jos pirmininkas (revizorius) renkami kooperatinės bendrovės narių susirinkime ne ilgesnei kaip 4 metų kadencijai. Kooperatinės bendrovės įstatuose gali būti numatyta, kad jos ūkinę finansinę veiklą kontroliuoja kooperatinės bendrovės narių susirinkimo tvirtinama audito įmonė.

2. Revizijos komisijos nariu ir jos pirmininku (revizoriumi) negali būti kooperatinės bendrovės valdybos narys, jos pirmininkas, administracijos vadovas, taip pat asmuo, kurį su šioje dalyje nurodytų valdymo organų nariu sieja artimi giminystės, svainystės ar partnerystės ryšiai. Kiti reikalavimai revizijos komisijos nariui (revizoriui) nustatomi kooperatinės bendrovės įstatuose.

3. Revizijos komisija (revizorius) arba audito įmonė:

- 1) tikrina kooperatinės bendrovės ūkinę finansinę veiklą;
- 2) informuoja kooperatinės bendrovės narių susirinkimą, valdybą ir administracijos vadovą apie kooperatinės bendrovės veiklos pažeidimus;
- 3) finansiniams metams pasibaigus, narių susirinkimui pateikia išvadą dėl kooperatinės bendrovės metinės finansinės atskaitomybės.

4. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimas, valdyba (kai ji nėra sudaryta – administracijos vadovas), revizijos komisija (revizorius) patikrinimams gali kviesti ekspertus.
5. Revizijos komisijos (revizoriaus) darbo tvarką nustato jos darbo reglamentas.
6. Kooperatinės bendrovės veiklą įstatymų nustatyta tvarka turi teisę tikrinti valstybės institucijos.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS KOOPERATINĖS BENDROVĖS PABAIGA IR PERTVARKYMAS

19 straipsnis. Kooperatinės bendrovės reorganizavimas

1. Reorganizavimas – tai kooperatinės bendrovės, kaip juridinio asmens, pasibaigimas be likvidavimo procedūros.
2. Kooperatinės bendrovės gali būti reorganizuojamos šiais būdais:
  - 1) jungimo;
  - 2) skaidymo.
3. Galimi kooperatinių bendrovių jungimo būdai yra prijungimas ir sujungimas:
  - 1) prijungimas – vienos ar daugiau kooperatinių bendrovių prijungimas prie kitos kooperatinės bendrovės, kuriai pereina visos reorganizuojamos kooperatinės bendrovės teisės ir pareigos;
  - 2) sujungimas – dviejų ar daugiau kooperatinių bendrovių susivienijimas į naują kooperatinę bendrovę, kuriai pereina visos reorganizuotų kooperatinių bendrovių teisės ir pareigos.
4. Galimi kooperatinių bendrovių skaidymo būdai yra išdalijimas ir padalijimas:
  - 1) išdalijimas – reorganizuojamos kooperatinės bendrovės teisių ir pareigų išdalijimas kitoms veikiančioms kooperatinėms bendrovėms;
  - 2) padalijimas – vienos reorganizuojamos kooperatinės bendrovės pagrindu įsteigimas dviejų ar daugiau kooperatinių bendrovių, kurioms tam tikromis dalimis pereina reorganizuotos kooperatinės bendrovės teisės ir pareigos.
5. Reorganizavime dalyvaujančių kooperatinių bendrovių valdymo organai privalo parengti reorganizavimo sąlygas. Jose nurodoma:
  - 1) kiekvienos reorganizuojamos kooperatinės bendrovės pavadinimas, buveinė, kodas, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie šią kooperatinę bendrovę;
  - 2) reorganizavimo būdas, pasibaigiančios kooperatinės bendrovės ir tęsiančios veiklą po reorganizavimo kooperatinės bendrovės;
  - 3) reorganizuojamos kooperatinės bendrovės nario tapimo tęsiančios veiklą po reorganizavimo kooperatinės bendrovės nariu tvarka, sąlygos ir terminai bei išmokos kooperatinės bendrovės nariams;
  - 4) momentas, nuo kurio pasibaigiančios kooperatinės bendrovės teisės ir pareigos pereina tęsiančiai veiklą po reorganizavimo kooperatinei bendrovei;
  - 5) papildomos teisės, reorganizavimo laikotarpiu suteikiamos reorganizuojamų kooperatinių bendrovių valdymo ir kontrolės organams, taip pat ekspertams;
  - 6) sąlygos, kurias patenkinus reorganizavimas gali būti baigiamas.
6. Kartu su reorganizavimo sąlygomis turi būti parengti kiekvienos po reorganizavimo veiksiančios kooperatinės bendrovės įstatų projektai.
7. Kiekvienos reorganizavime dalyvaujančios kooperatinės bendrovės valdymo organai privalo parengti rašytines ataskaitas. Ataskaitose turi būti nurodyti reorganizavimo tikslai, paaiškintos reorganizavimo sąlygos, kooperatinės bendrovės veiklos tęstinumas, taip pat nurodyti reorganizavimo terminai bei ekonominiai pagrindai, jei to pareikalauja reorganizavime dalyvaujančios kooperatinės bendrovės nariai, turintys ne mažiau kaip 1/20 balsų.
8. Kooperatinės bendrovės reorganizavimo sąlygos turi būti įvertintos reikiamos kvalifikacijos nepriklausomų ekspertų. Kiekviena reorganizavime dalyvaujanti kooperatinė bendrovė skiria ekspertą.

9. Apie reorganizavimo sąlygų sudarymą turi būti paskelbta viešai tris kartus, darant ne mažesnes kaip 30 dienų pertraukas, arba paskelbta viešai vieną kartą ir pranešta visiems kooperatinės bendrovės kreditoriams raštu. Pranešime turi būti nurodyta: kiekvienos reorganizuojamos kooperatinės bendrovės pavadinimas, buveinė, kodas, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie šią kooperatinę bendrovę, reorganizavimo būdas, pasibaigiančios kooperatinės bendrovės ir tęsiančios veiklą po reorganizavimo kooperatinės bendrovės momentas, nuo kurio pasibaigiančios kooperatinės bendrovės teisės ir pareigos pereina tęsiančiai veiklą po reorganizavimo kooperatinei bendrovei, kur ir nuo kada galima susipažinti su reorganizavimo sąlygomis, po reorganizavimo tęsiančių veiklą ir (ar) naujai kuriamų kooperatinių bendrovių steigimo dokumentais ar jų projektais ir visų reorganizavime dalyvaujančių kooperatinių bendrovių valdymo organų parengtomis ataskaitomis, ekspertų vertinimais bei praėjusių 3 finansinių metų finansinėmis atskaitomybėmis.

10. Sprendimas dėl kooperatinės bendrovės reorganizavimo turi būti priimtas ne mažiau kaip 2/3 kooperatinės bendrovės narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąraše, balsų. Sprendimas dėl kooperatinės bendrovės reorganizavimo gali būti priimtas tik praėjus 30 dienų nuo reorganizavimo sąlygų viešo paskelbimo. Sprendimu dėl kooperatinės bendrovės reorganizavimo turi būti patvirtintos reorganizavimo sąlygos ir pakeisti ar priimti nauji įstatai.

11. Sprendimo dėl kooperatinės bendrovės reorganizavimo priėmimą patvirtinantis dokumentas turi būti pateiktas juridinių asmenų registruui ne vėliau kaip pirmą viešo paskelbimo dieną. Juridinių asmenų registro tvarkytojas apie sprendimą reorganizuoti kooperatinę bendrovę turi paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka.

12. Reorganizavimas laikomas baigtu, kai juridinių asmenų registre įregistruojamos po reorganizavimo sukurtos naujos kooperatinės bendrovės ar įregistruojami tęsiančių veiklą kooperatinių bendrovių pakeisti įstatai.

13. Reorganizuojant naujai įkurtos kooperatinės bendrovės pirmasis narių susirinkimas turi išrinkti kooperatinės bendrovės valdymo ir kontrolės organus.

14. Likviduojama kooperatinė bendrovė negali būti reorganizuojama.

20 straipsnis. Kooperatinės bendrovės pertvarkymas

1. Kooperatinė bendrovė pertvarkoma Civilinio kodekso ir šio Įstatymo nustatyta tvarka. Po pertvarkymo veiksiančiam juridiniam asmeniui pereina visos pertvarkomos kooperatinės bendrovės teisės ir pareigos.

2. Kooperatinė bendrovė gali būti pertvarkoma į mažąją bendriją, jeigu visi kooperatinės bendrovės nariai yra fiziniai asmenys ir jų yra ne daugiau kaip 10.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-2161](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4335 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2161

3. Sprendimą pertvarkyti kooperatinę bendrovę ir kartu po pertvarkymo veiksiančio juridinio asmens steigimo dokumentus priima narių susirinkimas ne mažiau kaip 2/3 kooperatinės bendrovės narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąraše, balsų.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-2161](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4335 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2161

4. Apie kooperatinės bendrovės pertvarkymą turi būti paskelbta įstatuose nustatyta tvarka viešai 3 kartus, darant ne mažesnes kaip 30 dienų pertraukas, arba viešai vieną kartą ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki sprendimo dėl pertvarkymo priėmimo ir pranešta raštu visiems kooperatinės bendrovės kreditoriams. Pranešime nurodoma:

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-2161](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4335 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2161

- 1) kooperatinės bendrovės pavadinimas;
- 2) kooperatinės bendrovės buveinė;
- 3) kooperatinės bendrovės kodas;

4) registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie pertvarkomą kooperatinę bendrovę;

5) juridinio asmens, į kurį pertvarkoma kooperatinė bendrovė, teisinė forma;

6) pertvarkomos kooperatinės bendrovės nario tapimo po pertvarkymo tęsiančio veiklą juridinio asmens dalyviu tvarka, sąlygos ir terminai;

7) momentas, nuo kurio pertvarkomos kooperatinės bendrovės teisės ir pareigos pereina po pertvarkymo tęsiančiam veiklą juridiniam asmeniui;

8) kur ir nuo kada galima susipažinti su pertvarkymo sąlygomis, jeigu jos sudaromos, po pertvarkymo veiksiančio juridinio asmens steigimo dokumentais ir pertvarkomos kooperatinės bendrovės praėjusių 3 finansinių metų metinėmis finansinėmis atskaitomybėmis.

5. Sprendimo dėl kooperatinės bendrovės pertvarkymo priėmimą patvirtinantis dokumentas turi būti pateiktas juridinių asmenų registru ne vėliau kaip pirmą viešo paskelbimo dieną. Juridinių asmenų registro tvarkytojas apie sprendimą pertvarkyti kooperatinę bendrovę turi paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-2161](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4335 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2161

6. Pertvarkymas laikomas baigtu nuo po pertvarkymo veiksiančio juridinio asmens steigimo dokumentų įregistravimo juridinių asmenų registre.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-2161](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4335 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2161

7. Steigimo dokumentai netenka galios, jeigu jie nebuvo pateikti juridinių asmenų registru per 6 mėnesius nuo sprendimo pertvarkyti kooperatinę bendrovę priėmimo.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-2161](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4335 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2161

21 straipsnis. Kooperatinės bendrovės likvidavimas

1. Kooperatinė bendrovė likviduojama:

1) narių susirinkimo sprendimu;

2) pasibaigus įstatuose numatytam veiklos terminui;

3) kooperatinės bendrovės narių skaičiui sumažėjus mažiau, negu yra šio Įstatymo leidžiamas minimumas, jeigu kooperatinės bendrovės nariai per 6 mėnesius po tokio sumažėjimo nenutaria kooperatinės bendrovės reorganizuoti ar pertvarkyti;

4) teismo ar kreditorių susirinkimo sprendimu likviduoti bankrutavusią kooperatinę bendrovę;

5) teismo sprendimu, kai kooperatinės bendrovės steigimas pripažįstamas negaliojančiu, kaip tai nustatyta Civiliniame kodekse;

6) juridinių asmenų registro tvarkytojo sprendimu, kaip tai nustatyta Civiliniame kodekse;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1074](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10457

7) teismo sprendimu, kai kooperatinės bendrovės veikla pripažįstama netinkama, kaip tai nustatyta Civiliniame kodekse, ir taikoma likvidavimo priemonė.

2. Kooperatinės bendrovės likvidavimo tvarką nustato Civilinis kodeksas ir šis Įstatymas. Jeigu kooperatinės bendrovės likvidavimo pagrindas yra juridinių asmenų registro tvarkytojo sprendimas, kooperatinė bendrovė likviduojama taikant Civilinio kodekso nuostatas, reglamentuojančias juridinio asmens likvidavimą juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1074](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10457

3. Asmuo, priėmęs sprendimą likviduoti kooperatinę bendrovę, paskiria likvidatorių, išskyrus atvejus, kai sprendimą likviduoti kooperatinę bendrovę priima juridinių asmenų registro

tvarkytojas. Likvidatoriumi turi būti reikiamos kvalifikacijos asmuo. Gali būti skiriama keletas likvidatorių. Jeigu skiriama keletas likvidatorių, yra sudaroma likvidacinė komisija ir vienas iš likvidatorių skiriamas likvidacinės komisijos pirmininku.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1074](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10457

4. Nuo likvidatoriaus (likvidacinės komisijos) paskyrimo kooperatinės bendrovės organai, išskyrus narių susirinkimą, netenka įgaliojimų, kooperatinės bendrovės narių susirinkimo kompetencija dėl sandorių sudarymo, taip pat valdymo ir kontrolės organų teisės bei pareigos pereina likvidatoriui (likvidacinei komisijai).

5. Likvidatorius (likvidacinė komisija):

1) pateikia juridinių asmenų registrai dokumentus, reikalingus pasikeitusiems registro duomenims įregistruoti;

2) skelbia apie likvidavimą šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka;

3) atstovauja likviduojamai kooperatinei bendrovei teisme, santykiuose su valstybės institucijomis, įstaigomis bei kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis;

4) likvidavimo laikotarpiu sudaro kooperatinės bendrovės buhalterinius balansus;

5) pagal kooperatinės bendrovės sandorius baigia vykdyti prievoles, įskaitant nesumokėtas į valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą, taip pat mokesčio administratoriaus pareigūnų ir kitų valstybės institucijų apskaičiuotas sumas, tarp jų baudas ir delspinigius, ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo likvidavimo paskelbimo dienos ir sudaro naujus sandorius, neprieštaraujančius likviduojamos kooperatinės bendrovės veiklą reglamentuojantiems įstatymams, atsiskaito kooperatinės bendrovės narių susirinkimui jo nustatytais terminais;

6) per 6 mėnesius nuo likvidavimo paskelbimo dienos priima ir tenkina kreditorių reikalavimus, išieško debitorinius įsiskolinimus;

7) išaiškėjus ginčytinoms prievolėms, iš kooperatinės bendrovės turto išskiria atitinkamą lėšų sumą joms vykdyti ir įmoka į notariato depozito sąskaitą;

8) likusį turtą, praėjus 6 mėnesiams nuo likvidavimo paskelbimo dienos, įstatuose nustatyta tvarka padalija kooperatinės bendrovės nariams, atsižvelgdamas į jų pajaus dydį. Kilus ginčams tarp kooperatinės bendrovės narių dėl likusio turto padalijimo, likvidatorius (likvidacinė komisija) sustabdo turto dalijimą. Narių tarpusavio ginčai ir ginčai su likvidatoriumi sprendžiami teisme;

9) pateikia juridinių asmenų registrai dokumentus, kurie reikalingi likviduotai kooperatinei bendrovei išregistruoti iš juridinių asmenų registro.

6. Likvidatorius (likvidacinė komisija), kuris nevykdo savo pareigų ar vykdo jas netinkamai, privalo atlyginti kooperatinei bendrovei visą dėl to padarytą žalą, jei kooperatinės bendrovės įstatai nenumato kitaip. Likvidacinė komisija yra solidariai atsakinga kooperatinei bendrovei ir tretiesiems asmenims už nuostolius, kurie susidarė dėl šios komisijos kaltės.

7. Apie kooperatinės bendrovės likvidavimą viešai skelbiama 2 kartus, darant 30 dienų pertrauką, taip pat pranešama kiekvienam kooperatinės bendrovės nariui ir kreditoriui pasirašytinai ar registruotu laišku. Apie kooperatinės bendrovės likvidavimą pranešama juridinių asmenų registrai ne vėliau kaip pirmą pirmojo viešo paskelbimo dieną.

8. Likviduojama kooperatinė bendrovė gali sudaryti tik tuos sandorius, kurie yra susiję su kooperatinės bendrovės veiklos nutraukimu arba kurie numatyti sprendime likviduoti kooperatinę bendrovę.

9. Likviduotos kooperatinės bendrovės dokumentai saugomi įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

SEPTINTASIS SKIRSNIS KOOPERATINIŲ BENDROVIŲ SĄJUNGOS

22 straipsnis. Kooperatinių bendrovių sąjungų steigimas ir veikla

1. Kooperatinės bendrovės gali jungtis į sąjungas jų įstatuose numatytiems tikslams įgyvendinti. Sąjungų nariais gali būti ir kiti juridiniai asmenys (bendrovės, asociacijos, draugijos ir kt.), jei jų narystė atitinka kooperatinių bendrovių sąjungų tikslus. Kooperatinių bendrovių sąjungą turi sudaryti dvi ar daugiau kooperatinių bendrovių.

2. Kooperatinių bendrovių sąjungos steigiamos, valdomos, veikia, reorganizuojamos ir likviduojamos tokia pat tvarka kaip ir kooperatinės bendrovės.

3. Kooperatinių bendrovių sąjungos veikia pagal savo įstatus. Įstatus priima jų delegatų suvažiavimai, konferencijos ar susirinkimai. Šio Įstatymo nustatyta tvarka įregistruota sąjunga laikoma įsteigta.

4. Kooperatinės bendrovės ir jų sąjungos gali dalyvauti tarptautinių kooperacijos organizacijų veikloje ir plėtoti kitą tarptautinę veiklą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-823](#), 1995-03-21, Žin., 1995, Nr. 27-601 (1995-03-29), i. k. 0951010ISTA000I-823

Dėl Lietuvos Respublikos kooperacijos įstatymo pakeitimo ir papildymo

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-380](#), 1997-07-02, Žin., 1997, Nr. 69-1741 (1997-07-23), i. k. 0971010ISTAVIII-380

Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 19 ir 20 straipsnių papildymo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1564](#), 2000-03-14, Žin., 2000, Nr. 26-667 (2000-03-29), i. k. 1001010ISTAIII-1564

Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 3, 5, 7, 8, 11, 14, 18, 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1872](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 64-1938 (2000-07-31), i. k. 1001010ISTAIII-1872

Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 7 straipsnio papildymo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-903](#), 2002-05-28, Žin., 2002, Nr. 57-2296 (2002-06-12), i. k. 1021010ISTA00IX-903

Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2179](#), 2004-04-27, Žin., 2004, Nr. 78-2709 (2004-05-11), i. k. 1041010ISTA0IX-2179

Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo papildymo 3-1 straipsniu, 11 straipsnio papildymo ir Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo pakeitimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1154](#), 2007-05-24, Žin., 2007, Nr. 64-2458 (2007-06-09), i. k. 1071010ISTA00X-1154

Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 3-1, 10, 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1586](#), 2008-06-05, Žin., 2008, Nr. 71-2712 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1586
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas
9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1804](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 135-5240 (2008-11-25), i. k. 1081010ISTA00X-1804
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 3-1 straipsnio pakeitimo įstatymas
10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-604](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-15 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-604
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 4, 5 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas
11.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1021](#), 2010-09-21, Žin., 2010, Nr. 118-5994 (2010-10-02), i. k. 1101010ISTA00XI-1021
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymas
12.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2161](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4335 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA00XI-2161
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 20 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas
13.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1074](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10457
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 21 straipsnio pakeitimo įstatymas
14.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2266](#), 2016-03-22, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06349
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 2 ir 3-1 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3-2 straipsniu įstatymas
15.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-744](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-23, i. k. 2017-18512
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 papildymo 6-1 straipsniu įstatymas
16.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-3201](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15394
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 3-1, 5, 10, 11, 14, 15, 16 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16-1, 16-2 straipsniais įstatymas
17.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-243](#), 2021-04-15, paskelbta TAR 2021-04-28, i. k. 2021-08849
Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 6-1 straipsnio pakeitimo įstatymas